

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

GÜNLÜK HASILAT TESPİTİ UYGULAMASININ USUL VE ESASLARI BELİRLENDİ

27 EYLÜL 2024

KAPSAM

- İşbu çalışma, 27.09.2024 tarih ve 32675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “***Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 326)***” kapsamında hazırlanmıştır.

1. Giriş

- 02.08.2024 tarih ve 32620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7524 sayılı Kanun ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’na (GVK’ya); *“Ticari Ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti Ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesi”* başlığı eklenmişti.
- 27.09.2024 tarih ve 32675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 326 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile söz konusu başlığın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

2. Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesi

- Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, VUK'un 127'nci maddesi kapsamında **günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla bu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılabilmektedir.**
- İdare tarafından yapılan yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanmaktadır. Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenir. Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilmektedir.
- Tespit edilen hasılat tutarları ile;
 - Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,
 - İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,
 - Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,

arasındaki fark %20'den fazla olan mükellefler VUK'un 370'inci maddesi kapsamında izaha davet edilmekte ve izahın değerlendirilmesi mezkur madde hükmüne göre yapılmaktadır. **Söz konusu hüküm 01.01.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.**

2. Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesi

2.1. Günlük Hasılat Tutarlarının Tespitinden Hareketle Ortalama Günlük ve Aylık Hasılat ile Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti

- Ticari veya mesleki faaliyeti nedeniyle mükellefiyeti bulunanların günlük hasılat tutarları, bir ayda üçten, bir takvim yılında ise on ikiden az olmamak kaydıyla yapılacak yoklamalar ile tespit edilebilecektir.
- Günlük hasılat tutarlarının tespiti için ilgili ayda; yoklama yapılan günlerde belirlenen günlük hasılat tutarlarının toplamı, yoklama yapılan gün sayısına bölünerek “günlük ortalama hasılat” tutarı belirlenecek ve günlük ortalama hasılat tutarları, tespit yapılan ayda çalışılan gün sayısıyla çarpılmak suretiyle yoklama yapılan ayın hasılat tutarı tespit edilecektir.
- Yoklama yapılan aylara ilişkin aylık hasılat tutarlarının toplamı tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle “aylık ortalama hasılat” tutarı tespit edilecek ve aylık ortalama hasılat tutarı, ilgili yılda faaliyette bulunulan ay sayısıyla çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılat tutarları tespit olunacaktır.

2. Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesi

2.1. Günlük Hasılat Tutarlarının Tespitinden Hareketle Ortalama Günlük ve Aylık Hasılat ile Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti (Devamı)

- Tespit edilecek ilgili takvim yılı hasılatları;
- Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin aynı takvim yılına ilişkin gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarlarıyla,
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin aynı takvim yılına ilişkin işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarlarıyla,
- Serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerin aynı takvim yılına ilişkin serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarlarıyla,

kıyaslanacaktır.

- Kıyaslama sonucunda, tespit olunan hasılat tutarlarıyla beyan edilen hasılat tutarları arasındaki farkın %20'den fazla olması durumunda mükellefler VUK kapsamında izaha davet edilecek, izahın değerlendirilmesi mezkur Kanun hükümlerine göre yapılacaktır.
- Nezdinde yoklama yapılacak olan mükellefler; risk analizi sonuçları, sistem kayıtları, beyan edilen gelir ile yapılan harcamalar arasında uyumsuzluk bulunması gibi kriterler dikkate alınarak belirlenebilecektir.

2. Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesi

2.1. Günlük Hasılat Tutarlarının Tespitinden Hareketle Ortalama Günlük ve Aylık Hasılat ile Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti (Devamı)

- Günlük hasılat tutarının tespitinden hareketle yıllık hasılat tutarının belirlenmesinde gerçek duruma yakın sonuçların elde edilebilmesi için nezdinde yoklama yapılacak mükelleflerin; **faaliyetinin niteliği, sezonluk çalışıp çalışmadığı, fiilen faaliyette buldukları gün ve ay sayıları, hafta sonu ve hafta içi çalışmaları, tatil günleri gibi hususlar göz önünde bulundurulacaktır.**
- VUK'un 174'üncü maddesi hükmü gereğince kendisine özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle yıllık hasılat tutarının hesaplanmasında, **takvim yılı yerine kendilerine tayin edilen 12'şer aylık özel hesap dönemleri dikkate alınacaktır.**
- Mükelleflerin birden fazla ticari veya mesleki faaliyetinin bulunması durumunda hasılat tutarı kıyaslamasında, **her bir faaliyet nezdinde yapılan günlük yoklamalar üzerine tespit edilen yıllık hasılat tutarı ayrı ayrı dikkate alınacaktır.**
- **Mükelleflerin faaliyetlerini birden fazla şube iş yerinde yürütmeleri durumunda, her bir şube nezdinde yapılan yoklamalar üzerine tespit edilen yıllık şube hasılat tutarı, ilgili şubenin hasılat tutarıyla kıyaslanacaktır.**
- **Hem ticari hem de mesleki faaliyette bulunan mükellefler için tespit edilen yıllık hasılat tutarı, kazanç unsuruna göre ayrı ayrı değerlendirilecektir.**

2. Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesi

2.1. Günlük Hasılat Tutarlarının Tespitinden Hareketle Ortalama Günlük ve Aylık Hasılat ile Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti (Devamı)

- Mükellef hakkında yapılan yoklamalar üzerine günlük hasılat tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile mükellefin beyan ettiği hasılat tutarı kıyaslanırken, **varsa mükellefin hasılat tutarlarını etkileyen düzeltme beyanları ile vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararlarına istinaden yapılmış ve kesinleşmiş olan tarhiyatlara esas hasılat tutarları da dikkate alınacaktır.**
- Adi ortaklık bünyesinde yürütülen faaliyetlerde, yapılan yoklamalarla günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarları, adi ortaklık bünyesinde kıyaslamaya tabi tutulacaktır. Kıyaslama sonucunda tespit olunan hasılat tutarıyla adi ortaklıkta oluşan **hasılat tutarı arasındaki fark %20'den fazla olması durumunda ortaklar VUK hükmüne istinaden izaha davet edilecektir.**

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.